

Nærings- og Fiskeridepartement,
Postboks 8090 Dep,
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref: 21/1316-1

Vår ref: 21/00443

Bergen, 10.03.2021

Arkivnr.

Løpenr:

Svar på høring av forslag til endringer i produksjonsområdeforskriften.

Nærings- og fiskeridepartementet har i brev av 17. februar 2021 (ref 21/1316-1) bedt om innspill på endringer i produksjonsområdeforskriftens bestemmelser om unntak. Forslagene har til formål å gjøre regelverket mer presist.

Målet med endringen er spesifisert i høringsbrevet «Gjeldende system for unntak bygger på at driften på en lokalitet danner grunnlag for om produksjonen på tillatelsesnivå kan øke uavhengig av miljøtilstanden i produksjonsområdet. Unntaksbestemmelsene i produksjonsområdeforskriften tar sikte på å sikre at drift som påvirker indikatoren i trafikklssystemet i vesentlig mindre grad enn "ordinær" drift får unntak fra et ev. nedtrekk i et produksjonsområde. Bestemmelsen gir et dobbelt incentiv, fordi den også åpner for vekst. Unntakets omfang og grunnlag for vekst bestemmes av den produksjonen som har funnet sted på de lokalitetene som kvalifiserer for unntak. Det kan her legges til at vekst på bakgrunn av unntaksbestemmelsen har vært gitt til fastpris, noe som har vist seg å være langt rimeligere enn å kjøpe tilsvarende vekst i auksjonene.»

«Departementet foreslår nå enkelte mindre endringer i bestemmelsene om unntak, som vi tar sikte på å gjøre gjeldende før neste periode for å kvalifisere for unntak starter. Formålet med dette er å klargjøre bestemmelsene slik at det blir lettere for den enkelte oppdretter å vurdere om man kvalifiserer for unntak og for å lette saksbehandlingsbyrden til Mattilsynet, samtidig som hensynene over kommer tydeligere fram.»

De foreslåtte endringene og Havforskningsinstituttets kommentarer til disse følger:

Overgang fra fastsatt dato til uke

Havforskningsinstituttet mener i likhet med NFD at å gå fra datoer til ukestall for telling og rapportering av lus vil skape større klarhet og koherens i regelverket. Fra lakselus klekker til de ikke lenger kan smitte en laksefisk går det ca. 20 dager ved gjeldende temperaturer på ca. 7 grader C (Samsing mfl. 2016). Uke 14 i 2021 tilsvarer 5. til 11. april, og betyr at lus som klekkes 11. april vil kunne smitte vill laksefisk frem til ca. 1. mai. Utvandringen for flere elver starter i slutten av april (jfr. vedlegg 1b og vedlegg IX i Vollset mfl. (2020)). Dette kan betyr at tidlig vandrende laks, spesielt i år med generell tidlig utvandring, vil kunne påvirkes

negativt av lakselus. Det skal bemerkes at en antar at daglig dødelighet på ca. 17% for lakselus i fra de klekker til de fester seg på en fisk (Stien mfl. 2015), og lusens evne til å smitte fisk faller med alderen (Skern-Mauritzen mfl. 2020), slik at det reelt er få av lusene som klekkes 11. april som kan smitte en fisk 1. mai. Ved å endre ukenummer til uke 13 (med rapportering uke 14) vil denne risikoen reduseres.

Håndtering av telleusikkerhet

Ved å endre den delen av bestemmelsen som skal håndtere telleusikkerhet til "*et lusenivå likt eller høyere enn 0,1 voksne hunnlus...*" tar bort en usikkerhet i hvordan forskriften § 12 første og annet ledd skal sees i sammenheng, og bidrar til en klarere regelverkforståelse som er positivt.

Diskvalifisering av lokaliteter som har fått pålegg om reduksjon i MTB

Havforskningsinstituttet mener at anlegg som har fått pålegg om reduksjon i MTB av Mattilsynet etter vesentlige brudd på lusegrensen, har utfordringer med lakselus som tilsier disse bør diskvalifiseres for unntak, og støtter innstrammingen.

Vilkår om at lokaliteten har holdt lakselusnivået innenfor kravene i luseforskriftens § 8

Gitt de beskrevne konsekvensene av gjeldende regelverk, fremstår det nye vilkåret, Vilkår om at lokaliteten har holdt lakselusnivået innenfor kravene i luseforskriftens § 8, fornuftig. Som påpekt er det generelt vanskelig å koble den direkte påvirkningen fra enkeltanlegg til den samlede påvirkningen på villfisken i et produksjonsområde. Men et høyt smittepress fra anlegg forut for den sårbare perioden vil medføre et forhøyet smittepress på omliggende anlegg, og dertil medføre at det generelle smittepresset i området er høyere.

Høringsnotatet peker på at endringen også vil innebære at en enkelt telling over 0,2 i smoltutvandringsperioden vil diskvalifisere for unntaksvekst, mens det i dag er tillatt, jf. reglene om telleusikkerhet. Dette kan virke inkonsekvent siden regelen for telleusikkerhet fortsatt er del av forskriften og bør utdypes.

Referanser

Vollset, K.W., Nilsen, F., Ellingsen, I., Finstad, B., Karlsen, Ø., Myksvoll M., Stige, L.C., Sægrov, H., Ugedal, O., Qviller, L., Dalvin, S. 2020. Vurdering av lakselusindustri villfiskdødelighet per produksjonsområde i 2020. Rapport fra ekspertgruppe for vurdering av lusepåvirkning.

Samsing, F., Oppedal, F., Dalvin, S., Johnsen, I., Vågseth, T. & Dempster, T. (2016). Salmon lice (*Lepeophtheirus salmonis*) development times, body size, and reproductive outputs follow universal models of temperature dependence. *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 73, 1841-1851.

Skern-Mauritzen, R., Sissener, N. H., Sandvik, A. D., Meier, S., Sævik, P. N., Skogen, M. D., Vågseth, T., Dalvin, S., Skern-Mauritzen, M. & Bui, S. (2020). Parasite development affect dispersal dynamics; infectivity, activity and energetic status in cohorts of salmon louse copepodids. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology* 530-531, 151429

Vennlig hilsen

Geir Lasse Taranger
Forskningsdirektør

Terje Svåsand
Programleder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning